

# Obsah

|   |    |
|---|----|
| Poděkování .....                                    | 8  |
| Úvod .....  | 9  |
| <b>Vývoj opevnění v 19. století</b> .....           | 10 |
| Bastionové opevnění .....                           | 13 |
| Polygonální opevnění .....                          | 14 |
| Fortové opevnění .....                              | 17 |
| <b>Terezín v 18. století</b> .....                  | 22 |
| Vývoj zdejšího opevnění před stavbou Terezína ..... | 24 |
| Cesta ke stavbě pevnosti .....                      | 26 |
| Umístění pevnosti Terezín .....                     | 27 |
| <b>Popis bastionového jádra Terezína</b> .....      | 28 |
| Hlavní pevnost .....                                | 34 |
| Vnitřní obranné pásmo .....                         | 35 |
| Střední obranné pásmo .....                         | 36 |
| Vnější obranné pásmo .....                          | 38 |
| Fort Malá pevnost .....                             | 40 |
| Původní projekt fortu Malá pevnost .....            | 44 |
| Horní a Dolní retranchement .....                   | 45 |
| Minový systém .....                                 | 46 |
| Zavodňovací systém .....                            | 47 |
| <b>První modernizace Terezína</b> .....             | 52 |
| Francouzsko-rakouská válka roku 1809 .....          | 54 |
| Vybudování Severního předsunutého šípu .....        | 57 |
| Výstavba starého předmostí .....                    | 58 |
| První stavební fáze předmostí .....                 | 59 |
| Příprava na válku 1813 v českých zemích .....       | 64 |
| Napoleonské války v severních Čechách .....         | 65 |
| Polní opevnění v Čechách v roce 1813 .....          | 67 |
| První obranná linie .....                           | 67 |
| Druhá, „hlavní“ obranná linie .....                 | 67 |
| Třetí obranná linie .....                           | 71 |
| Čtvrtá obranná linie .....                          | 71 |
| Pevnost Terezín v roce 1813 .....                   | 75 |

|   |     |
|---|-----|
| <b>Modernizace starého předmostí</b>  | 76  |
| Plán na spojení jádra pevnosti a starého předmostí opevněnou linií                        | 81  |
| Nerealizované plány na modernizaci starého předmostí                                      | 84  |
| Plán maxmiliánských věží v Terezíně   | 85  |
| <b>Cesta k fortovému opevnění</b>   | 90  |
| Neuskutečněné plány opevnění na pravém břehu Labe   | 92  |
| Prvotní úvahy o novém opevnění  | 92  |
| První návrh na nové předmostí   | 93  |
| Další návrh na výstavbu nového předmostí a jeho spojení s jádrem pevnosti opevněnou linií | 95  |
| Třetí návrh na nové předmostí – ve znamení fortů  | 97  |
| Čtvrtý návrh – prakticky už bez bastionového opevnění                                     | 98  |
| <b>Opevnění Terezína – již ve znamení fortů</b>   | 100 |
| Nové předmostí  | 103 |
| Tajemný kopec Křemín  | 106 |
| Staré předmostí ve stínu fortů  | 107 |
| <b>Prusko-rakouská válka 1866</b>   | 108 |
| Úkol Terezína ve válce roku 1866  | 110 |
| Zapojení pevnosti Terezín do válečných operací  | 113 |
| Podoba pevnosti v roce 1866   | 118 |
| Stručná ukázka úpravy pevnosti v rozmezí let 1813–1865                                    | 118 |
| Armování bastionové části pevnosti  | 118 |
| Hlavní pevnost  | 118 |
| Podoba části Hlavní pevnosti po armování 1866   | 130 |
| Fort Malá pevnost   | 133 |
| Horní a Dolní retranchement   | 134 |
| Objekty mimo opevnění   | 134 |
| Staré předmostí   | 135 |
| Armování nového předmostí   | 136 |
| Vznik bohušovického předsunutého opevnění   | 148 |
| <b>Fortová pevnost Terezín a plány na opevnění Čech a Moravy 1870</b>                     | 158 |
| <b>Úpadek pevnosti</b>  | 172 |
| Stav pevnosti v roce 1882   | 174 |
| Zrušení pevnosti  | 178 |
| Stručný osud Terezína od roku 1888 do konce 20. století                                   | 179 |

|  |     |
|--|-----|
| <b>Opevnění z 19. století v roce 2015</b>                                    | 182 |
| Staré předmostí  | 185 |
| Nové předmostí   | 186 |
| Bohušovické předsunuté opevnění  | 192 |
| <b>PŘÍLOHY</b>   | 194 |
| <b>Minové pokusy v pevnosti Terezín</b>                                      | 196 |
| <b>Organizace dělostřelectva 1800–1882</b>                                   | 204 |
| Období do konce napoleonských válek  | 207 |
| Od napoleonských válek po prusko-rakouskou válku 1866                        | 207 |
| Velká reorganizace dělostřelectva 1867                                       | 210 |
| Další reorganizace 1872  | 212 |
| Od roku 1875 do roku 1882  | 213 |
| <b>Dělostřelecké systémy</b>   | 218 |
| Kanony vz. 55 a 59, vz. 55 La Hitte a vz. 59 La Hitte                        | 220 |
| Kanon vz. 61   | 220 |
| Kanon vz. 63   | 222 |
| <b>Výcvikový prostor dělostřelectva Týn nad Vltavou</b>                      | 224 |
| <b>Stručný popis posádky pevnosti Terezín</b>                                | 230 |
| Zapojení pěšího pluku 42 do prusko-rakouské války 1866                       | 236 |
| <b>Výběr z fortů na území dnešní České republiky</b>                         | 240 |
| Josefov  | 242 |
| Olomouc  | 244 |
| Opevnění Jablunkovského průsmyku   | 251 |
| <b>Seznam objektů nového předmostí a bohušovického předsunutého opevnění</b> | 254 |
| Objekty nového předmostí   | 258 |
| Objekty bohušovického předsunutého opevnění                                  | 283 |
| <b>Slovníček</b>   | 292 |
| <b>Závěr</b>   | 301 |
| <b>Resümee</b>   | 302 |
| <b>Abstract</b>  | 304 |
| <b>Prameny</b>   | 306 |